

Grensoverschrijdend gedrag protocol

MET EEN KNIPOOG NAAR HET VERLEDEN, BLIKKEN WIJ SAMEN VOORUIT OP JOUW TOEKOMST

LOKAAL 13

Grensoverschrijdend gedrag

Het protocol voor grensoverschrijdend gedrag helpt ons om een veilige en respectvolle omgeving te creëren. Het protocol geeft duidelijk aan wat er wordt verstaan onder grensoverschrijdend gedrag, wat hierin de grenzen zijn en hoe er gehandeld wordt als er een situatie zich voordoet.

We spreken van grensoverschrijdend gedrag, als het gedrag van iemand over de grenzen van de ander gaat. Grensoverschrijdend gedrag is gedrag waarbij iemand zichzelf, een ander, een dier of de omgeving onveilig maakt of schade toebrengt.

Wat valt onder grensoverschrijdend gedrag:

- **Seksueel grensoverschrijdend gedrag:** Ongewenste intimiteiten, aanranding, verkrachting, seksueel getinte opmerkingen of gebaren en oneerbare voorstellen.
- **Agressie en geweld:** Fysiek geweld (slaan, duwen), verbale agressie (schreeuwen, bedreigen) en beledigingen.
- **Pesten en intimidatie:** Vernederen, roddelen, uitsluiten of iemand bang maken.
- **Discriminatie:** Ongelijke behandeling op basis van ras, geslacht, geloof of geaardheid
- **Machtsmisbruik:** Misbruik maken van een hiërarchische positie om iemand onder druk te zetten.

Signaleren en voorkomen wanneer mogelijk

Signaleren

Let op signalen zoals:

- Ongepast taalgebruik of intimidatie
- Fysiek contact zonder toestemming
- Grensoverschrijdend gedrag op social media
- Ongelijkwaardige of onveilige interacties tussen jongeren
- Teruggetrokken of angstig gedrag bij mogelijke slachtoffers

Bij twijfel: bespreek signalen altijd met een collega.

Voorkomen

Preventie vraagt om:

- Een veilige en voorspelbare omgeving
- Duidelijke regels en afspraken
- Een open en aanspreekbare houding van medewerkers
- Kennis van signalen en risicofactoren
- Gebruik van het signaleringsplan (indien aanwezig)

Handelen bij grensoverschrijdend gedrag

1. Veiligheid waarborgen

- Zorg voor een veilige situatie voor alle betrokkenen
- Haal betrokkenen indien nodig uit elkaar
- Schat in of je zelf kunt handelen of hulp nodig hebt
 - Overleg met een collega
 - Bij ernstige situaties: schakel hulpdiensten in (112)
 - Informeer Tanja en/of Robert
- Voorkom verdere escalatie

2. Blijf professioneel

- Blijf rustig en handel vanuit je rol als professional
- Laat je niet meeslepen in emoties
- Bewaak je eigen grenzen

3. Werk samen met collega's

- Stem af met collega's
- Zorg voor een eenduidige aanpak
- Vraag om ondersteuning wanneer nodig

4. Communiceer duidelijk en respectvol

- Spreek rustig en duidelijk
- Gebruik eenvoudige taal
- Vermijd beschuldigingen of escalatie

5. Stel grenzen en benoem gedrag

- Benoem concreet welk gedrag niet acceptabel is
- Maak duidelijk wat de grens is
- Geef aan welk gedrag wel gewenst is

Voorbeeld:

"Ik zie dat je te dichtbij komt. Dat is niet oké. Neem afstand."

6. Herstel de situatie

- Zorg dat de rust terugkeert
- Bespreek het gedrag op een passend moment
- Herstel relaties waar mogelijk
- Hervat het dagprogramma of bied een alternatief

Nazorg en evaluatie

1. Nazorg

- Bespreek het incident met betrokkenen
- Bied ruimte voor emoties en verwerking
- Vraag wat iemand nodig heeft
- Blijf beschikbaar voor ondersteuning

2. Betrekken van ouders/verzorgers

- Informeer ouders/verzorgers indien nodig
- Bespreek zorgen en vervolgstappen
- Betrek hen bij afspraken en oplossingen

3. Vastleggen incident

- Leg het incident vast in Zilliz
- Maak een MIC-melding via het dossier van de jongere
- Beschrijf objectief wat er is gebeurd

4. Melding en eventuele vervolgstappen

- Overweeg of melding of aangifte nodig is, in overleg met eigenaren Lokaal 13 en orthopedagoog
- Maak afspraken over consequenties en begeleiding
- Leg afspraken vast in het ondersteuningsplan

5. Evaluatie incident

- Bespreek het incident na het met team
- Bespreek het incident en het handelen
- Kijk naar het perspectief van de jongere
- Formuleer leerpunten
- Neem preventieve maatregelen